

گلوگاه کار نشر

عموم دست‌اندرکاران تولید و نشر کتاب واقف هستند که گلوگاه کار نشر، «توزیع» است. در واقع، تولید محتوای کتاب که مهم‌ترین بخش این فرایند است، بسیار ساده‌تر به نظر می‌رسد تا پخش و رساندن اثر تولید شده به مخاطب. در این بین، توزیع کتاب‌های کمک درسی و آموزشی نیز از این قاعده مستثنا نیست. اگرچه تعداد زیاد مخاطبان و تقاضای بالا، این حوزه را به ظاهر پر رونق کرده است، اما حضور تعداد زیاد ناشران و تولیدات متنوع موجود، باز هم توزیع کتاب را مسئله‌دار کرده است. بسیاری از کتاب‌های دارای محتوای مناسب و مورد تأکید آموزش و پرورش، و حتی کتاب‌هایی که در جشنواره‌ی رشد برگزیده شده و در انتهای کتاب درسی نیز معرفی شده‌اند، نتوانسته‌اند بازار و مخاطب خود را پیدا کنند. از طرف دیگر نیز، کتاب‌های زیادی وجود دارند که در همان نگاه اول، برنامه‌ریزان و مؤلفان کتاب‌های درسی آن‌ها را مردود اعلام می‌کنند و به نظر می‌رسد، نه تنها به مسیر درست آموزشی کمک نمی‌کنند، بلکه زیان‌آور نیز هستند، با این حال فروش خوبی دارند.

روش‌های پخش و توزیع کتاب‌های آموزشی دارای تنوع و گوناگونی زیادی است که از بررسی اجمالی آن‌ها چنین به نظر می‌رسد بعضی از این شیوه‌ها، نادرست و غیر انسانی‌اند. برای مثال، درگیر کردن معلمان و کادر آموزشی و دادن درصدی از فروش کتاب به آن‌ها برای معرفی و استفاده از یک کتاب خاص در مدرسه، کاری ناپسند است که عواقب زیان‌بار تربیتی فراوانی به دنبال خواهد داشت.

امیدواریم با بررسی روش‌های موجود سنتی و اطلاع از شیوه‌های جدید و مدرن، دست‌اندرکاران نشر از زوایای پنهان و آشکار توزیع کتاب آگاه شوند و زمینه‌ی ایجاد بستری درست و مناسب برای این امر فراهم آید. ان‌شاء... .